

KAPITOLA 2: Logistické operace a dopad LMD

LEKCE 1: Vybavení a nástroje městské logistiky

Kapsle 2.1.2

Vozidla se spalovacími motory pro LMD

Tématicky předcházející kapsle:

2.1.1

Související kapsle:

2.1.3, 2.5.1

Autoři:

MLC ITS Euskadi & SUSMILE Consortium

Cíl kapsle

Cílem tohoto kurzu je seznámit žáky s tím, co to je spalovací motor (ICE) a jaká fosilní paliva se používají k jeho provozu. Také bude vysvětleno, která městská distribuční vozidla pracují se spalovacími motory na fosilní paliva.

Kategorie	Soubor zdrojů a dokumentů	EQF		
		4	5	6
		X	X	X

Cvičení	ANO
---------	-----

Časová náročnost	Obsah 10 Minut	Cvičení 2 Minuty	Dodatečný materiál 5 Minut
------------------	-------------------	---------------------	-------------------------------

Obsah

1. Co je to spalovací motor?
2. Fosilní paliva používaná ve spalovacích motorech
3. Vozidla na fosilní paliva
4. Cvičení s výběrem několika možností

Pokyny pro revizi zdrojů

Tato kapsle začíná definicí toho, co znamená, že vozidlo je poháněno spalovacím motorem a že ke svému provozu využívá fosilní paliva.

Jako hlavní zdroj pro tuto kapsli budou použity webové stránky Eurostatu, kde je definován pojem fosilní paliva a kde je uveden podrobný seznam všech existujících paliv.

Při analýze tohoto seznamu bude věnována zvláštní pozornost zemnímu plynu a vodíku, protože se považuje za důležité, aby byly osvojeny některé zvláštnosti těchto dvou paliv.

Dále budou jako zdroj použity údaje a prognózy prodeje vozidel se spalovacím motorem od poradenské společnosti Bloomberg.

Na závěr jsou zařazena některá cvičení, která mají zajistit osvojení vysvětlených pojmů.

1. Co je to spalovací motor?

Velmi zjednodušeně lze říci, že spalovací motor (ICE) **znamená, že palivo se spaluje uvnitř motoru.**

Podle nařízení (EU) 2016/1628 článek 3 (1):

“spalovacím motorem” nebo “motorem” se rozumí energetický měnič, jiný než plynová turbína, určený k přeměně chemické energie (vstup) na mechanickou energii (výstup) pomocí procesu vnitřního spalování.”

ICE jsou obvykle poháněny fosilními palivy.

Video o vzniku spalovacího motoru:

HowStuffWorks. (2014, September 21). *The Internal Combustion Engine: Where did it come from?*

<https://youtu.be/NB6mliEkdz0>

2. Fosilní paliva používaná ve spalovacích motorech

Zdroj (webová stránka v angličtině): Eurostat. (2019). *Glossary: Fossil fuel*.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Fossil_fuel

Na webu Eurostatu najdete definici fosilních paliv a také rozsáhlý seznam různých paliv, která existují:

Definice fosilních paliv:

- Jedná se o obecné označení **pro neobnovitelné zdroje energie**, jako je uhlí, produkty z uhlí, zemní plyn, odvozený plyn, ropa, ropné produkty a neobnovitelné odpady.
- Tato paliva pocházejí z rostlin a živočichů, kteří existovali před miliony let.
- Fosilní paliva mohou být také vyráběna průmyslovými procesy z jiných fosilních paliv (například v ropné rafinérii se surová ropa přeměňuje na motorový benzín).
- Odhaduje se, že zhruba 80 % všech emisí CO₂ a skleníkových plynů způsobených člověkem pochází ze spalování fosilních paliv.

2. Fosilní paliva požívaná ve spalovacích motorech

Seznam fosilních paliv

1. Pevná fosilní paliva (tzv. uhlí)
2. Vyrobené plyny
3. Rašelina a výrobky z rašeliny
4. Ropné břidlice a ropné písky
5. Ropa a ropné produkty (s výjimkou podílu biopaliv)
  - Surová ropa, zkapalněný zemní plyn, rafinérské suroviny, aditiva a oxygenáty a ostatní uhlovodíky
  - Ropné produkty (kromě části týkající se biopaliv), jako např: Motorový benzín (bez podílu biopaliv); plynový olej a motorová nafta (bez podílu biopaliv); maziva atd.
6. Zemní plyn
7. Neobnovitelný odpad

2. Fosilní paliva používaná ve spalovacích motorech

V souvislosti s "fosilními palivy" a "alternativními palivy" je třeba zdůraznit jednu důležitou věc. Přestože v kapitole 2.1.3 bude vysvětleno, co se podle evropských institucí považuje za "čistá vozidla" a "alternativní paliva", měli byste vědět, že **některá fosilní paliva jsou také alternativními palivy.**

Například zemní plyn uvedený na předchozím snímku.

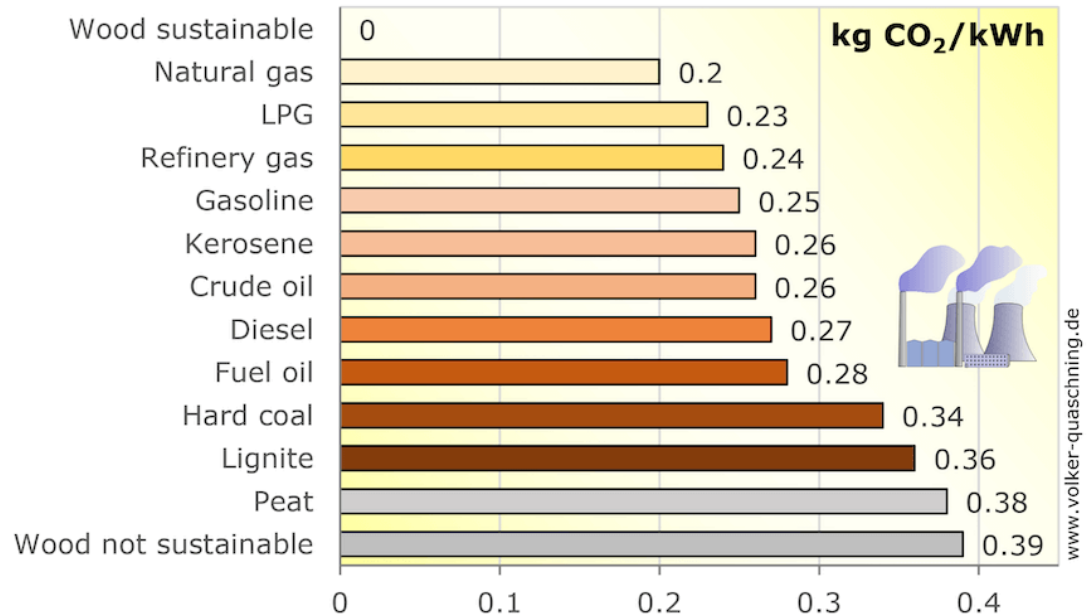
*Stlačený zemní plyn (CNG)
Zkapalnělý zemní plyn (LNG)*

2. Fosilní paliva používaná ve spalovacích motorech

Evropský parlament považuje zemní plyn za alternativní palivo, protože znečišťuje méně než konvenční paliva z ropy. Existují dva typy:

- Stlačený zemní plyn (CNG)
- Zkapalnělý zemní plyn (LNG)

Zdroj: Volker Quaschnig. (2021, May). *Specific Carbon Dioxide Emissions of Various Fuels*. https://www.volker-quaschnig.de/datserv/CO2-spez/index_e.php

Pokud chcete získat více informací o rozdílech mezi CNG a LNG, podívejte se na toto Video: ampCNG. (2015, February). *CNG 101 - CNG vs. LNG*.

https://www.youtube.com/watch?v=9viksf_M-xU

2. Fosilní paliva používaná ve spalovacích motorech

Je třeba zdůraznit i další palivo:

**HYDROGEN
(VODÍK)**

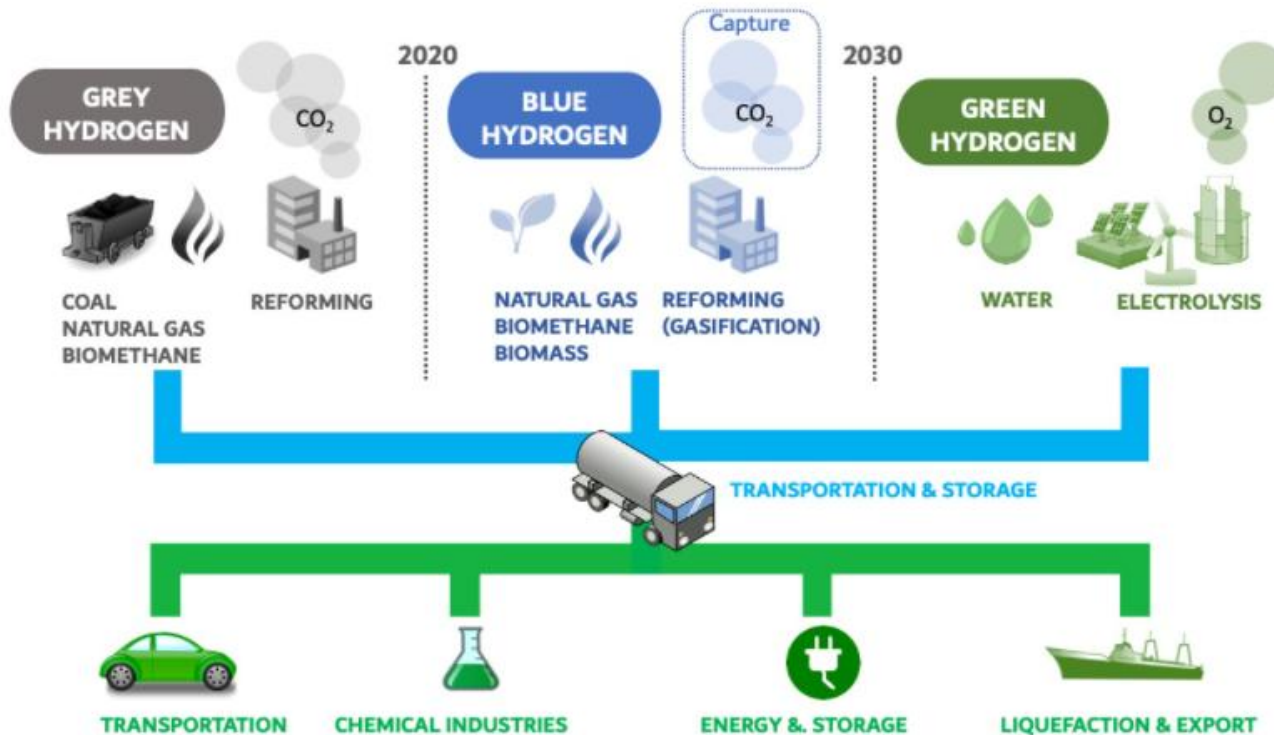

Není zařazeno do seznamu fosilních paliv, není vždy ani zcela alternativním palivem.

Ačkoli je vodík na webových stránkách Evropské komise uveden jako alternativní palivo s nulovými emisemi, záleží na způsobu jeho výroby. To znamená, z jakých surovin bude vodík získáván, lze totiž použít tři hlavní suroviny.

2. Fosilní paliva používaná ve spalovacích motorech

Existují tři hlavní druhy vodíku: šedý (surovinou jsou fosilní paliva), modrý (surovinou jsou také fosilní paliva a bioplyn) a zelený (surovinou je voda).

Zdroj: Rachel, A. (2022). *Blue, green, gray: the colors of hydrogen*. <http://www.chem4us.be/blue-green-gray-the-colors-of-hydrogen/>

3. Vozidla na fosilní paliva

První automobil s benzinovým motorem vynalezl Karl Benz v roce 1885. Od té doby se počet automobilů poháněných fosilními palivy neustále zvyšuje. V současné době se tento stav mění, protože na trhu jsou ekologičtější technologie, jako jsou hybridy, palivové články, plug-in hybridy a bateriové elektromobily.

Pro současný podíl spalovacích vozidel na trhu a jeho vývoj budou na dalším snímku jako zdroj použity údaje a prognózy agentury Bloomberg.

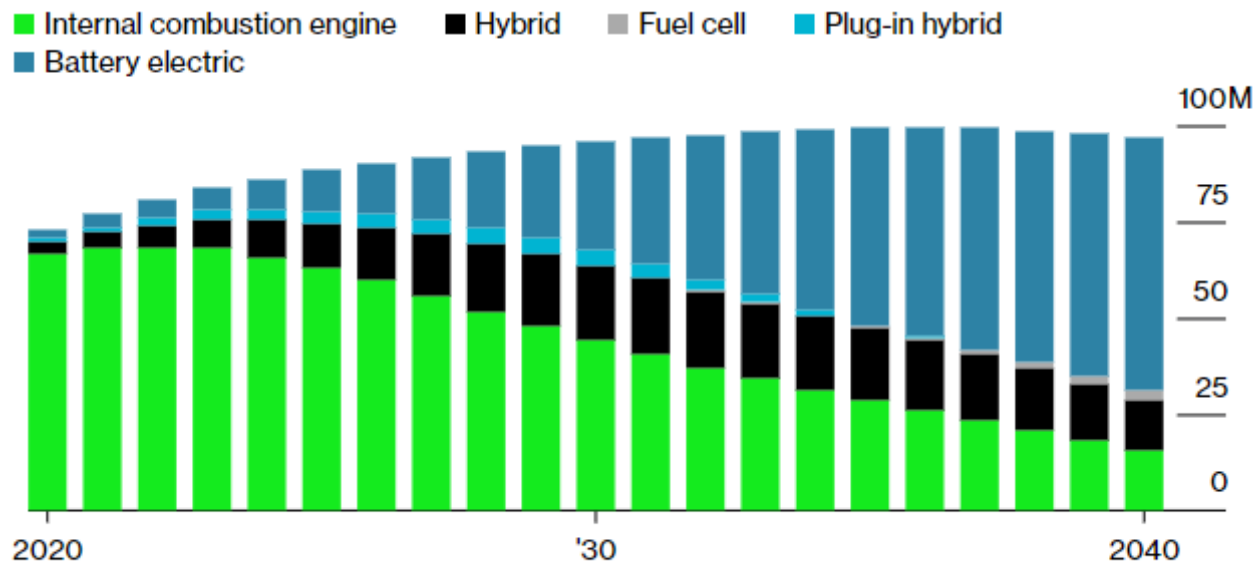
3. Vozidla na fosilní paliva

Zdroj (webové stránky v angličtině): Nardelli, A. & Wingrove, J. (2021, June). *G-7 Eyes Ambitious Shift to Electric Cars and Away From Oil*. Bloomberg.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-06-10/g-7-debates-cutting-gas-and-diesel-car-sales-to-minority-by-2030>

Následující graf ukazuje prodej vozidel podle technologie, která je pohání:

Source: BloombergNEF

Závěr:

Podle prognóz budou spalovací vozidla do roku 2028 stále tvořit 50 % prodejů.

Cvičení

K diskuzi ve třídě jsou navržena 2 témata:

1- **Prognóza prodeje spalovacích vozidel.**

- Souhlasí?
- Jak je vnímán vývoj?

2- **Vodík a zemním plynu** - názor studentů na jejich zařazení mezi alternativní paliva.

Odkazy

(1) European Parliament. (2016, September 14). *REGULATION (EU) 2016/1628 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1628>